

Projektarbetet 100p

-där idéer blir verklighet

Förnamn Efternamn

Sammanfattning

Allting börjar med en idé. Inom projektarbetet är den studerandes väg från idé till färdigt resultat, till förverkligandet, en del av målet. Projektprocessen likväl som projektresultatet är något som ägs och drivs av den studerande utifrån den egna idén. Lärandet sätts i ett sammanhang och samverkan kan ske med många aktörer inom och utanför skolan. Här kan idéer bli verklighet!

Projektarbetet ska ge den studerande tillfälle att fördjupa och bredda sina kunskaper och färdigheter inom ett eller flera kunskapsområden som är centrala för det program hon eller han går på. Helst skall projektarbetet motsvara en verklig arbetsuppgift. Det sägs därför i den proposition som förslår införandet av projektarbetet (1997/98:169) att arbetet skall kunna genomföras i såväl en skola som på en arbetsplats.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Bakgrund	4
Uppdrag; syfte och mål	5
Skolors utveckling tar tid.	6
Sammanhang och samspel både internt och externt möjliggör ett effektivt resursutnyttjande och skapar trovärdighet.	6
Målgrupper	7
Vald arbetsmodell	7
Telefonlista	9

Bakgrund

Regeringens intentioner med projektarbetet finns utifrån tankarna att införa ett examensarbete inom gymnasieskolan. Sådana examensarbeten finns i många utbildningar, framför allt på högskolenivå, och innebär att eleven eller studenten gör ett större arbete som visar att hon kan utnyttja de kunskaper hon fått under utbildningen till att göra ett självständigt arbete. Detta arbete skulle synliggöra den helhet av kunskaper som de enskilda kurserna syftade till inom vald utbildning. När beslutet kring gymnasieexamen återremitterades så gavs Skolverket i uppdrag att utveckla projektarbetet.

Regeringens intentioner med projektarbetet finns utifrån tankarna att införa ett examensarbete inom gymnasieskolan.

Denna förändring gjordes i samband med reformeringen av gymnasieskolan 2000 då nya kurser och program mål togs fram.

Intentionerna med den nya gymnasieskolan, utifrån propositionen "Växa med kunskaper" (prop 1990/91:85), var att markera kunskapens betydelse för att möta de stora förändringarna i omvärlden, samtidigt som den ska främja förvälförstånd och tillväxt. Perspektivet var ett livslångt lärande där varje individ måste växa med kunskaperna. Den stude-

randes valfrihet och inflytande över sitt eget lärande var centralt. Kurserna skulle härigenom garantera just denna flexibilitet för de studerande samtidigt som kurserna kunde hållas mer aktuella.

I genomförda utvärderingar av programgymnasiet¹ i slutet på 1990-talet visar det sig att kursutformningen ledde till att skolorna utgick från den minsta beståndsdel, kursen och betygskriterierna, och inte utifrån sammanhanget, det vill säga valda studieinriktning. Programmålen var i det närmaste osynliga i det inre pedagogiska arbetet, även

om det rent utbildningsadministrativt fungerat som ram för kurserna. Det inre pedagogiska förnyelsearbetet, kring samverkan mellan ämnen, lärare och omvärld, kom inte igång. Projektarbetet kan utifrån denna bakgrund ses som ett medel att synliggöra sammanhang och helheter i den studerandes vardag och förskjuta makten kring lärandets organisering i skolan. Programmålen blev i detta arbete viktiga för projektarbetsuppgiften. Andra skäl är att själva projektarbetsformen är en mycket vanlig arbetsform i arbetslivet. Det är en arbetsform som kräver att man kan planera, ta ansvar för att planen hålls, samarbeta med andra samt redovisa och utvärdera resultatet. Kursen projektarbete är tänkt att ge gymnasie-

¹ Reformeringen av gymnasieskolan – en sammanfattande analys (rapport nr 187), Fem gymnasieprogram under omvandlingstryck (rapport nr 149), Utvärdering av fem gymnasieprogram (rapport nr 163) m.fl.

studerande sådan erfarenhet och kompetens som är värdefull för framtida studier och arbetsliv. Ett nära samarbete mellan skolan och arbetslivet är inte bara en möjlighet utan även en förutsättning för att göra projektarbetet till något nytt. Autentiska uppgifter i form av skarpa projekt på uppdrag av företag och organisationer ökar motivationen och lärandet, då det finns ett sammanhang och en mottagare av det utförda projektarbetet.

Uppdrag; syfte och mål

Regeringen har givit i uppdrag till Skolverket, U1999/1117/S, att utarbeta förslag till mål och modeller för projektarbetet i gymnasieskolan och den gymnasiala vuxenutbildningen, samt att genom stöd- och stimulansinsatser förbereda införandet av projektarbetet. Regeringens uppdrag kring kvalitetsförbättrande insatser för gymnasieskolans yrkesutbildningar den 16 december 1999, U1999/4469/S, innebar en fortsättning på ovanstående uppdrag om projektarbetet. Skolverket ska redovisa sina insatser för införandet av projektarbetet bl.a. utbildningsinsatser för dels de lärare som skall fungera som handledare vid elevernas projektarbeten, dels de externa medbedömare som skall bistå vid bedömningen av projektarbetet, samt planera för övriga insatser som verket anser nödvändiga för införandet av projektarbetet i gymnasieskolan. Totalt fick 13 miljoner kronor disponeras för ändamålet.

Arbetet med projektarbetet är ett arbete från idé till verklighet, d.v.s. förverkliga de intentioner som finns bakom projektarbetet

Arbetet med projektarbetet är ett arbete från idé till verklighet, d.v.s. förverkliga de intentioner som finns bakom projektarbetet. Det har varit både ett implementerings- och ett utvecklingsarbete. Ett implementeringsarbete med utvecklande av kursplan och styrdokument samt spridning av dessa och annat informationsmaterial. Ett utvecklingsarbete genom att ge stöd till skolornas arbete med att finna de pedagogiska formerna för projektarbetet.

Framarbetandet av kursen projektarbete 100p gjordes i samband med utvecklandet av program och kurser i gymnasieredningen år 2000 och var en del av en implementeringsstrategi för dessa bl.a. genom program/projekthäfte och seminarier.

I utvecklingsarbetet har ett tydligt bottom-up perspektiv varit vägledande. Det är ett arbete som tar sin utgångspunkt inifrån skolorna, genom de professionella, och som därför formas efter varje skolas unika förutsättningar och kultur. Ett arbete med denna inriktning innebär en förändrad roll för Skolverket.

I Skolverkets utvecklingsstrategi tydliggörs verkets roll för att stödja ett målinriktat förbättringsarbete inom de lokala organisationerna. Ett arbete som innebär såväl att skapa möjligheter som att påvisa nödvändighet. Det är ett arbete som kräver uthållighet och systematik. Vidare framgår i regeringens uppdrag till Skolverket den 22 november 2001 att verket aktivt ska stödja verksamheternas utveckling för att öka deras måluppfyllelse. Att ge dem förutsättningar för varaktiga förbättringar för utveckling. Det handlar om att stödja det lokala arbetet, men inte ta över det. Ansvarsfördelningen mellan stat och kommun ligger fast. I 22 november dokumentet tas projektarbetet upp under kompetensutveckling och insatser för utveckling. Projektarbetets form möjliggör en medveten och strategisk hållning från skolorna att bedriva förbättringsarbete. Det bygger på sammanhang och begriplighet, samtidigt som det som examinationsform stödjer arbetet under hela gymnasietiden.

Skolors utveckling tar tid.

Detta innebär att varje enskild förändringsprocess inte kan ske isolerad från annan utveckling. Ett utvecklingsarbete på den lokala skolan måste länkas ihop och förankras i skolans mera långsiktiga utvecklingsstrategi. Inom kompetensutvecklingen utbildades resurspersoner med team från skolorna, för att ge verktyg och kraft till skolors interna utvecklingsarbete. Genom ett fortsatt utvecklings- och handledningsstöd har vi gått steget vidare, där varje skolas unika behov kan bemötas. De regionala högskolornas roll som långsiktiga förändringsagenter blir också tydlig. En nära samverkan med högskolorna har skett för kompetensutveckling, fortsatt stöd, genomförande av konferenser mm. Skolverkets roll att genom olika aktörer skapa incitament och bidra till skolornas kontinuerliga förbättringsarbete har varit tydlig i projektet.

I detta arbete är Skolverkets regionala organisation central och

även samverkan mellan andra utvecklingsprojekt på verket t.ex. Språkrum, Yrkesproven, Kolla källan, Yksa, Pupp, Kras och Utvux. Intern information och samarbete gör det möjligt att fungera som ett Skolverk för våra målgrupper.

Sammanhang och samspel både internt och externt möjliggör ett effektivt resursutnyttjande och skapar trovärdighet.

Detta har varit en av projektets grundförutsättningar och strategi då bemanningen inom projekt inte varit stor. I genomsnitt har bemanningen varit i genomsnitt 1.7 tjänst per år. Projektets medarbetare finns under bilaga 1. Projektets ekonomi redovisas i bilaga 2. Satsningar med studerande som målgrupp genererar ett förändringstryck i skolorna. Dagens studerande är mycket väl medvetna om sina rättigheter och kan utgöra ett kraftfullt verktyg i skolors

utveckling. De studerandes lärande och upplevelse av sin skoltid är det mest centrala och själva kärnan i skolornas uppdrag. Tanken att stänga dem ute från en förändringsprocess, som avser dem är mycket främmande. Inom projektet har detta varit en grundsten för de strategier och aktiviteter som valts.

Målgrupper

Projektarbetet ska bedömas av både lärare och externa personer (medbedömare) och det är önskvärt att en stor del av de projektarbeten som genomförs bygger på verkliga arbetsuppgifter. Det innebär att många aktörer även utanför skolan kommer att påverkas. Med tanke på att samtliga studerande på gymnasiet ska genomföra projektarbeten kommer sannolikt de allra flesta lärare att bli inblandade. Följande grupper är berörda av projektarbetet och kan vara målgrupper för projektets arbete:

Lärare, skolläda, studerande, bibliotekarier, regionala utvecklingscentra, lärarutbildningar, Skolverkets regionala enheter, fackliga organisationer, branscher, förvaltningspersonal, politiker, elevorganisationer och programråd.

Projektet har dock inte haft resurser för att arbeta direkt mot alla

dessa målgrupper. Särskilda satsningar har därför gjorts mot projektets primära målgrupper som varit följande: Lärare, skolläda, bibliotekarier, studerande och centrala branschorganisationer. Ett samarbete har skett med regionala utvecklingscentra, lärarutbildningar och Skolverkets regionala enheter.

Vald arbetsmodell

Huvudstrategin för arbetet har varit att arbeta genom och med andra aktörer i en kompetensutveckling samt att nå våra målgrupper med olika informationsinsatser.

Skolforskare Ulf Blossing, Karlstad universitet, vars modell (se nedan) arbetet utgått ifrån, har även haft en aktiv roll i projektets arbete. Han har bland annat deltagit i rikskonferenser och även fungerat som stöd till de högskolorna som anordnat kompetensutveckling. En planerings- och arbetsmodell för Skolverkets insatser för utvecklandet

av projektarbetet visas nedan. Insatserna har växlat beroende på utvecklingsarbetets fas. Dessa har följt nedanstående modell. Kurvan visar den förväntade etableringsgraden av projektarbetet i skolornas verksamhet som underlag för planeringen av Skolverkets insatser.

[Längst upp](#)

Källa: [Skolverkets hemsida](#)
[Bengt Hedlund](#)

Telefonlista

Förnamn	Efternamn	Ort	Telefon
Kalle	Olsson	GÖTEBORG	031-123234
Stina	Svensson	MALMÖ	040-341278
Johanna	Johansson	KUNGSBACKA	0300-456732